

Zihin Yetersizliği ve Otizm Spektrum Bozukluğu

|

Özel Eğitim I

İçerik

1

Zihin yetersizliği nedir?

2

Zihin yetersizliğine ilişkin mitler ve doğrular

3

Otizm spektrum bozukluğu nedir?

4

Otizm spektrum bozukluğuna ilişkin mitler ve doğrular

Zihin yetersizliği nedir

Tanım

Zihinsel işlevlerde belirgin sınırlılıklar ile uyumsal davranışlarda yetersizlik gösteren gelişim dönemlerinde) ortaya çıkan bir yetersizliktir

- Zihinsel becerilerin uygun bir ölçme aracı ile ölçülmüş ve ortalamanın 2 SS altında performans gösteren
- Uyumsal becerileri (sosyal beceriler, dil iletişim, toplumsal beceriler) yaşıtlarından geri
- 18 yaşından önce ortaya çıkmalı

Zihin yetersizliği nedir

ZY geçici bir durum olabilir. ??

Çevresel koşullar ZY'ye neden olabilir.

ZY anne babaların daha önceki kötü davranışları nedeniyle onların başına gelmiş olabilir. ??

ZY olan bireyler evlenemezler. ??

İki Down sendromlu bireyin NG gösteren çocukları olabilir.

Zihin yetersizliğine ilişkin mitler ve doğrular

Mit 1: ZY yalnızca kalıtımsal bir sorundur.

Doğru: Bazen kalıtımsal olarak ortaya çıkabilir. Ancak çoğunlukla önlenebilen çevresel etmenlerle de ortaya çıkabilir.

Mit 2: ZY bulaşıcıdır.

Doğru: ZY, hiçbir temasla yayılmaz/bulaşmaz.

Mit 3: ZY olan çocukların disipline edilirken ağlatılmamaları gerekir.

Gerçek: Tüm ocuklar gibi ZY olan çocuklara da istendik davranışlar ğretilebilir. Disipline ederken çocukların sınırlarını dikkate almak gerekir.

Zihin yetersizliğine ilişkin mitler ve doğrular

Mit 4: Evlilik ZY'yi iyileştirebilir / tedavi edebilir.

Gerçek: Evlilik için evlenilecek kişinin ve bireyin tıbbi durumuna ilişkin bilgi verilmelidir. Evlilik ZY'yi iyileştirmez.

Mit 5: İlaçlar ve vitaminler ZY'yi ortadan kaldırır / iyileştirir.

Gerçek: ZY'ne neden olabilecek bir faktör söz konusu ise uygun bir tedavi ile bu etmen ortadan kaldırılabilir. Ancak beyne bir zarar geldiyse bunu iyileştirebilecek bir ilaç yoktur.

Mit 6: ZY olan yetişkinlerin cinsel dürtü kontrolleri olmadığından diğerleri için bir tehdit oluştururlar

Gerçek: ZY olan yetişkinlerin cinsel olarak çekingen / utangaç olmaları olasıdır.

Zihin yetersizliğine ilişkin mitler ve doğrular

Mit: Anne babaların önceki yaşamlarında ya da řu anki yaşamlarında kötü şeyler yapmış olmaları ZY'ne neden olabilir. Allah onları cezalandırmış olabilir.

Gerçek: Anne babaların gerçek dışı inançları ZY olan çocuklarına ilişkin kendilerini yorabilir. ZY tıbbi bir durumdur ve anne babaların çevrelerinden ve toplumdaki desteğe gereksinimleri olmaktadır. ZY olan bireyler ailelerinden ve toplumdaki yeterli destekle ve teşvikle çok iyi performans sergileyebilirler.

Mit: İnançla şifa vadedenler ZY'yi tedavi edebilirler. Okumak-üflemek fayda sağlayabilir.

Gerçek: İnançla şifa vadedenler anne babaların ZY'nin iyileştirilebileceği yanlış kanısına inanmalarına neden olabilirler. İnançla duayla ZY'nin iyileştirildiğine ilişkin hiçbir bilimsel kanıt bulunmamaktadır.

OSB nedir

Tanım

Belirtileri genellikle 3 yaşımdan önce ortaya çıkan sosyal iletişim ve etkileşimde ciddi bozukluklar, tekrarlayıcı-basmakalıp-yineleyici hareketlerle karakterize nörogelişimsel bir bozukluktur.

Autism: içine dönük, kendine dönük anlamına gelir, Yunanca bir söz olan autos (self-benlik/kendi) dan türetilmiştir.

Autismus ise ilk kez 1910 yılında İsveçli psikiyatrist Eugen Bleuler tarafından şizofreni için kullanılmıştır.

OSB'ye ilişkin mitler ve doğrular

Mit: Aşılar otizme neden olur.

Doğru: Aşuların otizme neden olduğuna ilişkin hiçbir bilimsel kanıt yoktur. Aşuların yaptırılmaması çocuk felci, kızamık gibi hastalıkların çocuklarda kalıcı hasarlar bırakmasına neden olabilir.

Mit: Otizm bulaşıcıdır.

Doğru: Otizm, temasla yayılmaz.

OSB'ye ilişkin mitler ve doğrular

1. Mit: Otizimli bireyler arkadaşlık kurmak istemezler.

Gerçek: Otizimli bireylerin sosyal becerilerde sınırlılıkları vardır bu nedenle arkadaşlarıyla etkileşim kurmakta zorlanırlar. Utangaç ya da soğuk/ilgisiz görünebilirler, ancak bunun nedeni iletişim kurmaktaki güçlüklerdir ancak herkes gibi onlar da arkadaşları olsun isterler.

2. Mit: Otizimli bireyler hiçbir şey hissetmezler (mutluluk-üzgünlük gibi) ve hiçbir duygu ifadesi sergilemezler..

Gerçek: Otizimli olan bireylerin de duyguları vardır ancak onları karşıdakine iletmekle ilgili sınırlılıkları bulunur, duygularını farklı şekilde ifade edebilirler sizin duygularınızı da farklı şekilde algılayabilirler.

OSB'ye ilişkin mitler ve doğrular

3. Mit: Otizimli bireylerin diğerlerinin duygularını anlayamazlar.

Gerçek: Otizm bireyin kişiler arası iletişimini olumsuz yönde etkiler, bu nedenle otizimli birey «üzgün» olduğunuzu yalnızca beden dilinize bakarak ya da bu durumla ilgili kinaye yapıyorsanız ya da ses tonunuzdan fark edemeyebilir. Duygularınızı doğrudan ifade ettiğinizde otizimli bireyler de empati kurabilir ve diğerlerine şefkat duyabilirler.

4. Mit: Otizimli bireyler zihinsel engellidir.

Gerçek: Otizme zihin engelinin eşlik etme durumu %50 ile %70 arasındadır. Normal zihinsel performansa sahip olanları da vardır. Bir kısmı üstün yetenekli (müzik alanında, fotoğrafik hafıza anlamında, matematikte) olabilirler. Ancak bunun oranı oldukça düşüktür.

OSB'ye ilişkin mitler ve doğrular

5. Mit: Otizimli bireylerin çoğu Yağmur Adam filminde Dustin Hoffman'ın oynadığı karaktere benzer.

Gerçek: Otizm spektrum bozukluğu → spektrum, bireylerde çok farklı özelliklerinin olduğunu belirtmek için kullanılmaktadır. Bir kişiden diğerine beceriler ve özellikler çok farklılaşabilmektedir. Otizimli bir birey tanımış olmamış diğerlerinin de o birey gibi olacağı anlamına gelmez. Yeterlilikler ve yetersizlikler bireyden bireye değişir. Tanı yalnızca bir grup özelliğin o bireyde görüleceğini ifade eder (iletişim sınırlılıkları ve tekrarlayıcı davranışlar)

6. Mit: Otizimli bireylere benzer davranışlar sergileyenlerin davranışları çok gariptir ancak otizmin üstesinden gelinebilir.

Gerçek: Otizm biyolojik-nörolojik temelli gelişimsel bir bozukluktur çoğu birey için (tanı doğru ise) ömür boyu sürer.

OSB'ye ilişkin mitler ve doğrular

7. Mit: Otizm yalnızca çocukları etkiler.

Gerçek: Otizimli çocuklar büyüdülerinde otizimli yetişkinler olurlar.

8. Mit: Otizm yalnızca beyinle ilgili bir bozukluktur.

Gerçek: Otizimli bireylerde epilepsi, bağırsak problemleri, yiyecek intoleransı, alerjiler, kaygı bozuklukları, başka hastalıklar da eşlik edebilir.

9. Mit: Otizm, anne babaların davranışlarından kaynaklanır.

Gerçek: 1950lerde «buzdolabı anneler hipotezi» söz konusuydu. Anneler (özellikle de üniversite mezunu) çocuklarıyla duygusal yakınlık kurmadığından otizme bu durumun neden olduğu iddia ediliyordu. Bu durumun doğru olmadığı çok uzun zaman önce ispatlandı.

OSB'ye ilişkin mitler ve doğrular

10. Mit: Otizmin görölme sıklığı son 40-50 yıl içerisinde giderek artmıştır.

Gerçek: Otizmin görölme sıklığı son 20 yılda %600 artmıştır. 1975'te 1/1500 çocuk otizmle tanılırken günümüzde 1/68-1/59'a yükselmiştir. Bunun nedeni ise tanı kriterlerinin netleşmesi, uzmanların ve ailelerin daha bilinçli olması da olabilir.

11. Mit: Otizimli bireyler için tüm masrafları, sağlık sigortaları tarafından karşılanır.

Gerçek: Haftada belli bir süre ek rehabilitasyon hizmetleri devlet tarafından karşılanmaktadır, aynı zamanda genel eğitim okullarında ve özel gereksinimli bireyler için açılan okullarda yaygın eğitim eğitim ücretsizdir. Ancak otizimli bireylerin haftada 20-40 saat arası yoğun eğitim almaları gerekmektedir. Bu da devlet tarafından karşılanmamaktadır. **Otizm Eylem Planı:** Resmi Gazete / Otizm Spektrum Bozukluğu Olan Bireylere Yönelik Ulusal Eylem Planı: <http://www.resmigazete.gov.tr/eskiler/2016/12/20161203-16.htm>

Teşekkür Ederim!!